

PROFESORUL CONSTANTIN EȚCO – UN DIAMANT CU MULTIPLE VALENȚE

Profesorul **Constantin Ețco**, născut la **22 iulie 1941** în comuna Horodiște, Călărași, se apropie de frumoasa vârstă de 70 de ani și, în semn de profundă admirație și recunoștință, îi aducem un omagiu profesorului și dascălului nostru.

Profesorul **C. Ețco** este o somitate în Sistemul de Sănătate al Republicii Moldova, care, prin atitudinea sa binevoitoare și prin inteligență, îi susține pe cei din jur nu doar prin rolul său de medic, dar și ca profesor și, în special, ca manager în domeniul medicinei.

Profesorul **Ețco** este o personalitate dotată, care știe să-și utilizeze în mod productiv abilitățile intelectuale, motivaționale, voliționale, manifestând totodată deschidere către experiențe noi și către relațiile sociale. O mare personalitate presupune nu doar realizarea maximală a potențialului, ci și utilizarea flexibilă a modurilor variate de experiență și de acțiune, atunci când o cere situația. Domnia sa a fost și este capabil să păstreze relații interpersonale bune, ajungând la o stare de bine și confort interior.

A avea o viață împlinită înseamnă să te simți în armonie cu tine, cu ceilalți și cu mediul, înseamnă să ai încredere în forțele proprii, în puterea ta de a realiza lucruri bune, de asemenea să poți să-ți valorifici cât mai bine vocația și potențialul propriu, ceea ce dlui Ețco îi reușește pe deplin.

Dumnealui este un conducător demn, ce are înțelepciune, curaj și speranță în ziua de mâine, demonstrând o atitudine corectă și o comunicare asertivă,

aceasta fiind cea mai eficientă modalitate de comunicare interpersonală cu cei din jur. Comunicarea onestă și deschisă i-a permis dlui profesor Ețco pe parcursul anilor să recepționeze mesajele colegilor și discipolilor săi fără blocaje și distorsiuni, ceea ce a susținut dezvoltarea și valorificarea continuă a cunoștințelor și abilităților profesionale, psihopedagogice și medicale ale discipolilor.

Profesorul Constantin Ețco a cercetat și a implementat un șir de direcții științifice aplicative de importanță majoră în medicină, care au fost reprezentate și elucidate în opera sa științifică, ce cuprinde peste 500 de lucrări științifice și metodico-didactice, publicate în țară și peste hotarele ei.

Cele mai semnificative contribuții ale dlui Ețco au fost elaborarea unui tratat de “Management în Sistemul de Sănătate” (862 p.), care a văzut lumina tiparului în anul 2006, de asemenea, lucrări în primă ediție ca: “Economia Ocrotirii Sănătății” (2000); “Aspecte economice ale activității medicului de familie” (2002); “Psihologia managerială” (2007); “Asigurările medicale” (2007); “Psihologie generală” (2007); “Didactica universitară” (2007; 2011) ș.a., care sunt cărți importante pentru managerii din Sistemul de Sănătate și pentru diverși specialiști care au nevoie de cunoștințe din domeniile afiliate cu medicina.

Un succes în aplicarea și valorificarea cunoștințelor și competențelor sale și ale discipolilor săi a fost crearea în anul 1998 a “Asociației Economie, Management și Psihologie în Medicină”, în cadrul căreia, în anul 2003, a fost fondată revista științifico-practică “**Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină**”, care a fost inclusă de către Consiliul Național de Acreditare și Atestare (30.04.2009) în categoria **B** a publicațiilor de profil pentru publicarea rezultatelor cercetărilor științifice din tezele de doctorat în domeniile medicină, farmacie, economie și psihologie.

Prin tot ce face dl profesor, bazându-se pe puterea sa de a controla spațiul și timpul într-o lume universitară, o lume complicată, dar mult prea interesantă, se manifestă dârzenia unui om deosebit, care are idealuri științifice și culturale înalte.

Domnia Sa are perseverența, perspicacitatea și puterea de a convinge oamenii, pentru a lua decizii corecte și inteligente, pentru a realiza schimbările necesare într-un moment de valoare istorică în medicină sau în ramurile afiliate.

Profesorul **C. Ețco**, fiind o personalitate extraordinară, un diamant cu multiple valențe, poate trans-

forma „*dintr-o piatră neînsemnată într-un valoros diamant*” al științei medicale pe oricine dintre discipolii săi care are inteligența, vocația și străduința necesară pentru a atinge reușita în frumoasa și complexa profesie de medic.

O personalitate cu reușită în management se constituie la confluența dintre caracteristicile individuale și situația cu care se confruntă. Printre caracteristicile dlui Constantin Ețco se numără: tendința spre flexibilitate în relațiile interpersonale, experiența personală și profesională profundă, pe care o transmite discipolilor și colegilor săi, tendința de a înțelege și a ajuta oamenii.

Fiind o personalitate marcantă în domeniul științei medicale, dl Ețco și-a adus contribuțiile teoretice și experimentale în studierea sănătății populației, în procesul de eficientizare a Sistemului de Sănătate din Republica Moldova.

Dl profesor Ețco a parcurs cu succes toate treptele carierei în medicină, devenind profesor universitar și academician al Academiei Internaționale „Noosfera”, al Academiei Internaționale de Informatizare pe lângă ONU și al Academiei Internaționale de Management, cu o temeinică pregătire profesională în mai multe domenii ale medicinei, și în special, în domeniul managementului medical. Ca specialist în acest domeniu a elaborat și a ținut cursuri proprii originale, semnificative pentru procesul de pregătire a viitorilor specialiști în medicină.

Domnia Sa a avut o activitate profesională intensă pe diferite planuri, atât în învățământul superior medical, cât și în cercetarea științifică.

O personalitate reușită înseamnă un anumit stil de conducere, o anumită strategie în vederea atingerii unor rezultate optime. Anume aceasta a reușit să realizeze profesorul Ețco ca mare manager, a adoptat un stil de conducere performant, deci și-a ales o strategie ce implică exigență, inteligență și creativitate în atingerea scopurilor și în rezolvarea sarcinilor profesionale și manageriale.

Dumnealui și-a format și dezvoltat un stil propriu de conducere, dezvoltă în permanență cultura managerială a colectivului și discipolilor săi, se implică și trăiește sincer emoțiile atât pozitive, cât și negative, când apar obstacole sau situații neprevăzute, și se străduie să aplaneze cu inteligență situațiile neplăcute și tensionările din colectivul condus.

În viziunea mea, profesorul Ețco este un model de conducător ce posedă carismă și încredere în ceea ce face, deci este un lider eficient, datorită faptului că poate induce schimbări majore în atitudinile și con-

vingerile subordonaților săi și în scopurile și misiunea catedrei și ale universității în genere.

Ca profesionist, posedă calități și semnificații multiple, care apar ca niște „valențe ale profunzimii”. Putem trăi și cu întrebări fără răspuns! Dar este important nu să găsim neapărat răspunsuri corecte, ci să încercăm să escaladăm culmile înțelepciunii.

În privința talentului managerial al dlui profesor C. Ețco putem spune că acesta îmbină criticism, seriozitate, insistență, precum și sensibilitate, bunăvoință, altruism, deschidere spre tot ce este nou, deci spirit inventiv și creativitate managerială.

În unul dintre discursurile sale C. Ețco, a spus „*Principalul este să învățați discipolii, studenții voștri să simtă ceea ce trebuie de realizat, iar restul este doar învățământ. Învățați-vă mai întâi să vă dezvoltați pe sine și să vă aranjați / organizați viața și activitatea voastră, iar apoi o să puteți să formați și alte personalități, cei pentru care Dvs o să deveniți model (ideal demn de urmat)!*”.

Un moment foarte important pentru medicina autohtonă este implicarea activă și participarea eficientă a profesorului Ețco, șef al catedrei “Economie, management și psihopedagogie în medicină” la elaborarea actelor normative în Sistemul de Sănătate al RM: elaborarea hotărârilor de guvern și a proiectelor de legi referitor la implementarea asigurărilor medicale obligatorii în Republica Moldova; Politica națională de sănătate; strategia de dezvoltare a sistemului de sănătate până în anul 2017; legea despre serviciul de supraveghere a sănătății publice în Republica Moldova ș.a. De asemenea, dumnealui a participat, alături de alți eminenti profesori universitari, ca Testemițanu Nicolae, Kant V., Prisăcaru I., Galetckii P., Popușoi E. ș.a., la reformarea sistemului național de sănătate.

Reușita profesorului C. Ețco ce se bazează pe o pregătire științifică, practică și psihopedagogică specială, îmbinată cu o competență culturală, ce include în sine cunoașterea culturii mondiale, al trăsăturilor umaniste ale personalității, responsabilitatea pentru rezultatele activității sale. De asemenea, Domnia Sa posedă motivație de autorealizare și autoactualizare și întotdeauna este la curent cu toate noutățile și oportunitățile importante din domeniul medical. Profesorul Ețco întotdeauna a simțit și a găsit persoanele potrivite pentru a dezvolta și a perfecționa activitatea științifică și practică în cadrul catedrei și în cadrul sistemului în general.

Dl Ețco a format și a educat o mulțime de stu-

denți, magiștri, doctoranzi, precum și profesori, care au apreciat înalt măiestria, tactul și bunăvoința dumnealor. Printre aceștea se numără peste 30 de doctori în științe medicale și psihologice, care vor transmite experiența, cultura, competențele și valorile general-umane educate de acest Om deosebit al neamului moldav.

Profesorul Ețco este una dintre personalitățile emblematice ale culturii și medicinei autohtone, un diamant ale cărui multiple fațete își vor releva cu timpul strălucirile ascunse. Iar opera sa umanistă își va

dezvălui semnificația, având valențe educative foarte bine conturate.

Noi, discipolii Domnului **Profesor C. Ețco**, ne închinăm în fața Domniei Sale și îi dorim să continue să formeze și să dezvolte personalități, să prelungească extinderea și dezvoltarea domeniului de management medical.

Cu profund respect și considerație,

Iuliana FORNEA,

dr. în psihologie, conferențiar universitar al catedrei “Economie, Management și Psihopedagogie în Medicină”, USMF „Nicolae Testemițanu”.